

Izhaja enkrat na mesec.

CENA: za vse leto 25 Din.

za pol leta 12-50 Din.

Posamezna številka 2 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Komenskega ul. 12.

JUGOSLOVANSKI OBRTNIK

Izhaja enkrat na mesec.

Cene inseratom:

Pri enkratni objavi

1/1 str. 480 D, 1/2 str. 240 D,

1/4 str. 120 D, 1/6 str. 80 D,

1/12 str. 40 D.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE OBRTNE ZVEZE“ V LJUBLJANI

Ivan Ogrin:

Važnost morja in pristanišč.

Velike gospodarske važnosti vsake države je izhod na morje. Po morju ni treba graditi železnic, ker je celo morje že po naravi velikanska in obsežna železniška proga, kjer ni nikakih obvez, do kolike teže se sme oblagati. Promet po morju je najcenejši in najracionalnejši. Vse železniške zveze, ki teko po celini, služijo v prvi vrsti le kot zbiralne proge, oziroma zbirališča za blago kot tudi osebni promet, ki se koncentrirajo v pristaniščih in ki naj služijo potem ladijskemu prometu v daljni svet. Tudi naša država meji ob dolgi dolžini jugozapada ob morje, kjer ima več takih blagovnih zbirališč ali pristanišč, ki so zvezani z zaledjem, z železniškimi zvezami.

Ako govorimo v ožjem prometu o tem poglavju namreč, da mora imeti vsaka država lastna taka svoja zbirališča ali pristanišča, bi bila za našo državo sledeča analiza:

Bivše ozemlje Srbije ni imelo svojega takega obmorskega zbirališča in pristanišča, ker Srbija ni do predzadnjega mejila na morje. Južna Srbija ali Makedonija pa je gravirala kot bivša turška provinca v izhodišče v solunski zaliv ali pristan Solun. Za bivšo Hrvaško, Slavonijo in Vojvodino s severno Bosno in mali del Slovenije pa so gravitirale v Jadransko morje, v pristan na Reki, večji del Slovenije pa v tržaško pristanišče. Le Dalmacija, Črna gora in večji del Bosne pa so bila navezana na domača manjša pristanišča, med katerimi so bili glavni Split, Šibenik, Dubrovnik, Kotor, Metkovič, Bar in še nekateri drugi manjši. Ker obstoja naša država iz šest raznih ozemelj, ki so poprej bila v razni pripadnosti, je čisto gotovo, da se bode moralo tudi v oziru ali vprašanju naših pristanišč zavzeti novo stališče, ki naj odgovarja sedanjem položaju.

Vprašanje pristanišč in njegovih zvez z zaledjem, v kolikor to ni že naravno rešenega, pride v prvi vrsti v poštev, železniške zveze, ki pa zopet teže na tem, da poleg drugih gospodarsko važnih nalog imajo za nalogo priti čim bližje do morja.

Posebna težkoča pri tem vprašanju, s katero bomo morali še dolgo računati, je ta, da so železnice po Bosni in Dalmaciji in tudi malemu delu Srbije ozkotirne. Drugače pa je v glavnem vprašanje že rešeno, po naravnih kakor tudi po železniških sedanjih zvezah. Seveda bode potreba še nebroj podrobnega dela, zvez, raznega železniškega omrežja in zgradbo nekaterih novih prog.

Glavno bodoče jugoslovansko trgovsko pristanišče bode vsekako Split že z ozirom na to, da leži nekako v sredi cele obale in tako lahko nudi najkrajše zveze velikemu delu države, pa tudi radi ugodnosti pristana samega. Drugo zelo važno pristanišče posebno za Slovenijo in precejšen del Hrvaške, Slavonije in Vojvodine bode pa pristanišče Sušak. Kot tretja izhodna točka sosebeno za južno Srbijo pa bode ostalo Solunsko pristanišče, oziroma Kotor. Za gotove dele Dalmacije in sosedne zemlje ostanejo kot prej že omenjena pristanišča.

Pristanišče v Splitu je že dokaj urejeno in se lahko kar po potrebi razširja in veča.

S prometno železniško zvezo pa bode treba še precej dela in je glavno to, da se dobi zveza s tranverzalo železnico Beograd—Zagreb in tako pritegne precejšen del od donavskega prometa nase. Že z gradečo železnico Ogulin—Knin, ki bode v kratkem zgrajena, se precej pritegne na prometu pristana.

Druga važna zveza, ki se bode morala graditi v bližnji bodočnosti, je Split—Sarajevo—Beograd in tako pritegniti bivši teritorij Srbije po najkrajši zvezi do urejenega pristanišča. Za nas Slovenijo pa, ki bomo navezani na našo domačo luko Sušak, pa moramo v prvi vrsti železi na čim krajšo zvezo po lastnem teritoriju na Sušak in to je Ljubljana—Kočevoje—Brod—Sušak. Zvezati je potreba le 43 km dolgo novo progo Kočevoje—Brod, eventualno Sevnico—Št. Janž in Stražo—Kočevoje, tudi le dve manjši zvezi. Pozneje bi se še tudi zgradile druge manj važne zveze, ki so v zvezi s progami Ljubljana, oziroma Maribor—Sušak.

Zadeva pristanišča Sušaškega pa je drugačna. Dočim smo imeli prej že urejeno reško luko in je bila leka Baroš z Brajdico in Delto, kar tvori danes celotno luko Sušak, le del reške luke, bo treba tu precej dela in investicij, da bi pristanišče odgovarjalo potrebi. Najbolje bi bilo, da nam Italijani prepuste Reko za daljšo dobo v popolno eksploatacijo, ker obstoj Reke kot pristanišče popolnoma zavisi od njega zaledja, ki je pa v naši posesti. Če Italijani ne bodo hoteli na to pristati, bomo pač primorani sukcesivno graditi nove pristaniške naprave in razširjevati te proti Martinščici in Bakru naprej, saj proti naravnemu razvoju ni nikakega leka in ta naš naravni razvoj jaše naravno izhodišče preko morja v reški zaliv. Preko temu naravnemu razvoju se tudi Italija ne bo mogla uspešno boriti.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v IV. četrtletju.

(Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani.)

I. Stanovanjski izkazi.

Do dne 30. novembra t. l. morajo vsi posestniki hiš v Sloveniji in v Prekmurju vložiti sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih oblastvih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v najem, za v najem neoddana poslopja pa zaznamek prebivalcev takih posloplj.

Tiskovine se dobivajo brezplačno pri vseh davčnih uradih.

II. Davek na poslovni promet.

Davčni zavezanci, ki so dolžni voditi za davek na poslovni promet knjigo opravljenega prometa (poleg podjetij, ki javno polagajo račune in družb z omejeno zavezo vsi brati, katerih promet je presegal v letu 1923 vsoto 360.000 Din.) so dolžni odpremiti davek za III. četrtletje 1924 do 30. oktobra 1924 in hkratu predložiti prijavo.

Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene in rednostnih glob.

Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

III. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. novembra dospo v plačilo vsi direktni davki za IV. četrtletje 1924. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjavati, ako se ne plačajo v 14 dneh po dospelosti, in zaračunavati poleg 8 % zamudnih obresti še za opomin 4 % terjane zneska.

IV. Dopolnilna prenosna taksa.

Od dopolnilne prenosne takse v letnem znesku nad 500 Din. je plačati tretji obrok od 1. do vštete dne 15. oktobra 1924.

Kdor ne položi predpisane vsote v določenem roku, plača poleg redne takse 8 % obresti in kot kazen še dvakratni znesek nepožene takse.

Odmera dohodnine.

Dohodnina se odmerja še vedno po prvotni lestvici. Oženjeni brez otrok in vdovci z enim otrokom plačujejo k dohodnini še 10% pribitek; neoženjeni in vdovci brez otrok plačujejo ta pribitek s 15%.

Na tako ziračunjeno dohodnino se odmeri še vojni pribitek z 20 do 120 .

Na ta skupni davek se od celotnega zneska računi še 30 linearni pribitek. Od istega celotnega zneska se odmeri še posebej tudi invalidski davek, ki znaša približno 10 do 20%.

Primer: Oženjeni trgovec brez otrok (ali vdovec z enim otrokom) je imel v letu 1922 dohodkov 40.000 dinarjev.

Dohodnina znaša za leto 1923	Din. 2215:25
10%-ni pribitek	221 53
Skupaj	Din. 2436:78
100%-ni vojni pribitek	2436 78
Skupaj	Din. 4873:56
Od tega poslednjega zneska 30%-ni linearni pribitek	1462 06
Skupaj	Din. 6335:62

Poleg tega se računi znesek 4873 dinarjev 56 para za podstavo pri odmeri invalidskega davka, v kar se računijo tudi ostali davki. Pri uslužbencih se odmeri invalidski davek pa obenem kar z dohodnino ter znaša v tem primeru (to je od zneska 4873 Din, 56 para) 800 Din.

Davčna administracija je razposlala te dni »Obvestila« o dohodnini za leto 1923. Na njih je navedena:

a) pri uslužbenci dohodnina z vsemi pribitki in z invalidskim davkom vred;

b) pri drugih davčnih zavezancih (trgovcih, obrtnikih) pa dohodnina z vsemi pribitki, a brez invalidskega davka.

Dohodka ni označenega na obvestilih. Vsakega pa zanjima ravno dohodek sam v prvi vrsti! Na davek sam in na pribitke se danes že skoraj nihče več ne razume. Da bodo naši naročniki vedeli izračunati dohodek in davka samega, podamo danes tabelo, iz katere je razvidna:

a) dohodnina z vsemi pribitki, a brez invalidskega davka;

b) invalidski davek;

c) dohodek, ki odgovarja predpisanemu davku.

Tabcla o dohodnini.

Oženjeni z otroki		Oženjeni brez otrok		Samci		Dohodek	
Dohodnina z vsemi pribitki	Invalid. davek	Dohodnina z vsemi pribitki	Invalid. davek	Dohodnina z vsemi pribitki	Invalid. davek	od — do	
Din.	Din.	Din.	Din.	Din.	Din.	Dinarjev	
321:23	37	353:35	37	369:11	37	5.000	5.500
350:82	37	396:90	62	414:94	62	5.500	6.000
403:13	62	443:44	62	460:60	62	6.000	6.500
460:88	62	506:97	62	530:02	62	6.500	7.000
504:71	62	555:18	62	580:42	62	7.000	7.500
550:90	62	605:99	62	633:54	62	7.500	8.000
617:66	62	679:44	87	710:32	87	8.000	8.500
665:44	87	731:98	87	765:25	87	8.500	9.000
713:21	87	784:53	87	820:19	87	9.000	9.500
760:99	87	837:09	87	875:14	87	9.500	10.000
858:90	87	944:79	125	977:74	125	10.000	11.000
959:64	125	1055:60	125	1103:58	125	11.000	12.000
1095:12	125	1204:63	125	1259:39	125	12.000	13.000
1199:64	125	1319:60	189	1379:58	189	13.000	14.000
1347:60	189	1482:36	189	1549:75	189	14.000	15.000
1458:06	189	1603:87	189	1676:77	189	15.000	16.000
1621:59	189	1783:75	189	1864:80	189	16.000	17.000
1741:48	189	1915:63	189	2002:70	260	17.000	18.000
1866:35	189	2052:99	260	2146:30	260	18.000	19.000
2114:78	260	2326:26	260	2432:—	260	19.000	20.000
2253:42	260	2478:76	260	2591:44	260	20.000	21.000
2392:07	260	2631:28	420	2750:88	420	21.000	22.000
2536:56	260	2790:22	420	2912:04	420	22.000	23.000
2681:64	420	2949:80	420	3083:89	420	23.000	24.000
2831:99	420	3115:19	420	3256:79	420	24.000	25.000
3154:80	420	3570:28	420	3728:02	420	25.000	26.000
3320:30	420	3652:33	420	3818:35	420	26.000	27.000
3485:79	420	3834:37	420	4008:66	600	27.000	28.000
3651:28	420	4016:41	600	4198:97	600	28.000	29.000
3816:77	420	4198:45	600	4389:29	600	29.000	30.000
3982:26	600	4380:49	600	4579:60	600	30.000	31.000
4147:75	600	4562:53	600	4583:26	600	31.000	32.000
4313:24	600	4744:56	600	4960:23	600	33.000	33.000
4478:73	600	4926:60	600	5180:54	600	32.000	34.000
4644:22	600	5108:65	600	5340:85	800	34.000	35.000
5062:85	600	5589:14	800	5822:28	800	35.000	36.000
5237:05	800	5760:76	800	6022:61	800	36.000	37.000
5411:25	800	5952:38	800	6222:94	800	37.000	38.000
5585:45	800	6143:99	800	6423:27	800	38.000	39.000
5759:65	800	6335:62	800	6623:60	1190	39.000	40.000
5933:85	800	6527:24	1190	6823:93	1190	40.000	41.000
6108:05	800	6718:86	1190	7024:26	1190	41.000	42.000
6282:25	800	6910:48	1190	7224:59	1190	42.000	43.000
6456:45	800	7102:10	1190	7424:92	1190	43.000	44.000
6630:65	1190	7293:72	1190	7625:25	1190	44.000	45.000
6803:49	1190	7483:84	1190	7824:01	1190	45.000	46.000
6979:05	1190	7676:96	1190	8025:91	1190	46.000	47.000
7153:25	1190	7868:58	1190	8226:24	1190	47.000	48.000
7327:45	1190	8060:20	1190	8426:57	1190	48.000	49.000
7501:65	1190	8250:82	1190	8626:90	1190	49.000	50.000
8601:45	1190	9461:60	1800	9391:67	1800	50.000	52.500

Primeri:

1. Trgovec, oženjen, z otroki (ali vdovec vsaj z 2 otrokoma) dobi obvestilo in v njem znesek 7153 Din. 25 para.

Ta davek je naveden v prvem razpredelku tabele (Oženjeni z otroki). Dohodek se mu je ocenil z zneskom 47.000 do 48.000 Din.

2. Trgovec, oženjen, brez otrok (ali vdovec z enim otrokom) dobi obvestilo z zneskom 11.544 Din. 39 para. Zanj velja tretji razpredelk; dohodek znaša 57.000 do 60.000 Din.

3. Trgovec, samec (ali vdovec brez otrok) dobi obvestilo z zneskom 11.544 Din. 39 para. Zanj velja tretji razpredelk; dohodek znaša 57.000 do 60.000 Din.

Pri uslužbencih, ki plačujejo davek potom odbitka pri plači, je v obvestilih kakor rečeno, v znesku všteti tudi invalidski davek. Ti morajo primerjati znesek, ki je zapisan v obvestilu, z dohodnino in z invalidskim davkom te tabele. V obvestilu imajo namreč kar vsoto obeh teh davkov.

Primeri:

1. Neoženjen zasebni uradnik dobi obvestilo z zneskom 2406 Din. 30 para. V razpredelku za »samce« je pogledati, katera dohodnina in invalidski davek bi odgovarjala temu znesku. Videl bo, da sta to zneska 2146 Din. 30 para in 260 Din. Oba zneska skupaj znašata 2046 Din. 30 para, toliko, kolikor je v obvestilu; dohodek (po izločitvi na draginjske doklade odpadajočega zneska) znaša 18.000 do 19.000 Din.

2. Oženjeni uradnik z otroki dobi obvestilo z zneskom 3740 Din. 30 para. Pogledati je v prvi razpredlek. Dohodnina znaša 3320 Din. 30 para, invalidski davek 420 Din., dohodek (po izločitvi na draginjske doklade odpadajočega zneska) znaša 26.000 do 27.000 dinarjev.

Pripomniti je, da imajo uradi lestvico za dohodnino še v kronah. Vsled okrožitve pri preračunavanju posameznih pribitkov in preračunavanju kron v dinarje nastanejo vedno majhne razlike. Poleg tega je v onih primerih, kjer znaša dohodek le nekaj čez predidajočo nižjo stopnjo lestvice, davek tako računati, da ne znaša več kakor bi znašal po predidajoči nižji stopnji, ako se razlika še zraven prišteje. V takih izjemnih primerih znaša davek n. pr. pri dohodku 20.100 Din. namesto 2253 Din. 42 para le 2244 Din. 78 para. V obvestilu bo zapisan znesek 2244 Din. 78 para; v tej tabeli je treba poiskati v razpredelku »Oženjeni z otroki« oni prvi znesek, ki je nekoliko večji od zneska v obvestilu, torej 2253 Din. 42 para.

Omeniti bi bilo tudi to, da nekatera davčna oblastva označujejo v obvestilih 30% linearni pribitek posebej; tega je treba prej prišteti torej k dohodnini in šele potem poiskati vsoto v tabeli.

Prošnja za odmerno podlago je povržena kolku za 5 D; priziv sam pa kolku za 20 Din.

Resolucije obrtnikov, sklenjene na občnem zboru obrtne zveze v Trziču.

Obrtniku, zbrani na občnem zboru O. Z. v Trziču protestirajo proti krivičnemu odmerjenju dohod. davka s tako visoko doklado na male obrtnike, nadalje tudi odločno zahtevajo, naj se ukine pri malih obrtnikih poslovni davek. Ako pa to že mora biti, se naj pravilno uvede. Dosedaj mora plačati mali obrtnik že poslovni davek, ako dela sam, a to je krivično. Uvede naj se, da so prosti vsi mali obrtniki, kateri imajo dva pomočnika. Prične naj se pri treh pomočnikih od enega navzgor.

Pri dohodninskem davku naj se eksistenčni minimum vzame najmanj iz kron na dinar, da bodo zamogli še mali obrtniki obstojati.

Mali obrtniki protestiramo proti krivičnemu postopanju obrtnega nadzorništva napram vajencem, ko zahteva osemurni delavni čas pri nižjih podjetjih, akoravno nimajo strojev in motornih sil.

Obrtna zveza za Trzič in okolico zahteva z ozirom na sklep odbora Obrtne zveze, da naj višji šolski svet da strokovno izučiti primerno število učiteljev, da bodo na razpolago obrtnim nadaljevalnim šolam, ker obrtniki tako trpijo na pomanjkanju strokovnega učiteljstva.

Obrtna zveza za Trzič in okolico odločno zahteva, da naj se pouk obrtne nadaljevalne šole v Trziču izroči strokovno izobraženim učiteljem, kateri so na osnovnih šolah v

Sklep odbora obrtne nadaljevalne šole, oziramo županstva, da se prepusti vodstvu meščanske šole, ki se je izvršil, naj se razveljavi, ker niso strokovno izobraženi, kakor so na osnovnih šolah v Trziču.

CENJENIM NAROČNIKOM!

Kdor še ni poravnal naročnino za leto 1924, naj to nemudoma stori, ker drugače se mu ustavi prihodnja številka. Razširjajte naš list in pridobivajte novih naročnikov.

Zatiranje tatvine.

Po svetovni vojni se opaža, da je pohlep po premoženju in materijelnih dobrinah brez vsakih večjih naporov zavzel vse kroge človeške družbe, posebno pa boleha na tem naraščaj, ki je med svetovno vojno brez vsakega pravega nadzorstva naraščal. Časopisi prinašajo dan na dan objave raznih tatvin in goljufij in vsako porotno zasedanje se peča z nekaterimi večjimi prestopki goljufije in tatvine. Ni čuda torej, če je ves ozračje prevzet takega duha, da se tudi med obrtniškem naraščajem, vajencem kakor pomočnikom, dobijo posemezniki, ki ne znajo razločevati med svojo in tujo lastnino. Vedno pogosteje prihajajo obrtnikom mojstrom pritožbe, da njegovi uslužbenci tu pa tam izvršijo kako tatvino, posebno so pri tem prizadeti krovski mojstri, ko njih poklic zahteva, da dovolijo pomočniku in vajencu dostop v podstrešje tujih gospodarjev, ki imajo po navadi v teh prostorih spravljeno najrazličnejše blago.

Da ohrani mojstri krovci ogled svoje firme, so sklenili na širši seji Pokrajinske zadruga krovcev za Slovenijo sledeče tozadevne sklepe:

Z ozirom na tatvino, ki se je zadnji čas po nekem krovskem pomočniku in nekem pomožnem delavcu prigodila, je pokrajinska zadruga krovcev sklenila kaznovati vsakogar poleg sodnijske kazni še z zadržano in sicer:

1. Ako je pri tatvini zasačen in zato sodnijsko kaznovan krovski pomočnik, ki je v službi pod streho, katero je on popravil kaj okradel, ga kaznuje načelstvo zadruga prvič na šestmesečni odpust pri krovskem delu. Ako je zasačen na enak način v drugič na 12 mesečni odpust. Ako se ga zaloti še v tretjič, se ga izbriše za vselej od krovskega dela ter ga ne sme nobeden član več v krovsko delo prevzeti.

2. Ako tako tatvino na enak način izvrši krovski vajenc, se kaznuje prvič s tem, da se mu podaljša učna doba za 6 mesecev, drugič na 12 mesecev podaljšanja učne dobe, tretjič se ga popolnoma izbriše ter brez nadaljnega izučanja popolnoma odpusti.

3. Pomožno delavstvo se kaznuje na enaki način s tem, da se ga že pri prvem slučaju odpusti za vselej.

Občinska davščina na table, kazala in izveske v Ljubljani.

V Uradnem listu z dne 4. sept. je pod št. 264 objavljena naredba velikega župana ljubljanske oblasti, s katero se mestni občini ljubljanski dovoljuje pobirati izza dne 1. januarja 1925. na table, kazala in izveske posebno občinsko davščino. Davščino je zavezana plačevati vsaka fizična ali pravna oseba, ki plačuje splošno ali posebno pridobnino. Izvzete so iz davčne dolžnosti predvsem table, kazala in izveski, ki so po tarifni postavki 8. zakona o taksah in pristojbinah zavezani državni davščini na reklamo; oproščene pa so: uradne napisne table, uradoma nameščene tablice trafikantov, kazala in table v vežah in sploh v notranjosti hiš in kazala, ki nimajo drugih napisov nego imetnikovo ime in označbo obrata ali prostega poklica (N. N., krojač, odvetnik itd.). Lastniki kazal, napisov itd., ki nimajo s ceste dostopnega lokala, smejo na napisih označiti natančnejše podatke o njihovem obratovališču in dobi obratovanja. Oproščene so tudi table, ki vise na tržnih stojnicah in na katerih so označene cene živil. Davščina znaša na leto po površini kazal 200 do 400 Din. Za reklame predmete, ki zmiselno označujejo vrsto obrata ali firme (slike, krogle, svetlobni predmeti itd.), znaša davščina 200 Din. Natakljena kazala rokodelcev, ki nimajo odprtega, s ceste dostopnega lokala, so zavezana davščini letnih 50 Din.

Prizadevanju obrtnih organov se je posrečilo izposlovati za šibkejšje obrate izdatne ugodnosti. Te ugodnosti obstoje v tem, da plačajo obrati, katerim se je predpisala pridobnina brez državnih pribitkov na leto 80 Din., odnosno 150 Din., pri kazalih, ki se obdačujejo po površini, le 40 %, odnosno

70 % določene davščine, in za reklamne predmete, ki le zmiščno označujejo vrsto obrata (n. pr. brivske skledice itd.), le 80 Din., odnosno 140 Din. Za polovico je znižana prizaltna najemnina za nataktna kazala rokodelcev, ki ne plačujejo nad 80 Din. pridobine brez pribitkov. Nadaljnje ugodnosti obstoje v tem, da so kazala in table, ki se izobešajo samo ob času obratovanja in poulični napisi na napravah, s katerimi se po dokončanem obratovanju zapirajo obratovališča ali izložbe, zavezane le polovici redne davščine. Edino svetlobna reklama ne uživa nobene ugodnosti.

Davščina se bo izterjavalna v celotnem iznosu vsako leto do 31. januarja. Za prvokratno odmero davščine se dostavijo hišnim posestnikom posebne poizvedovalne pole, v katerih bodo morali navesti vse za odmero davščine potrebne podatke.

Pričakujemo, da se bo donos te davščine vpošteval pri dovoljevanju doklad na neposredne davke za leto 1925, in da se bo pri tem ostreje postopalo, nego se je postopalo lats, ko se je na nekatere vrste pridobine dovolilo pobirati za preko 20 % višje doklade, nego bi se imelo, ako bi se v polnem obsegu vpošteval sklenjeni odstotek v zvezi z vsoto davkov, na katere so se naložile doklade.

Iz obrtnih zvez.

Občni zbor Obrtne zveze v Tržiču. V nedeljo, dne 28. septembra t. l. se je vršil občni zbor obrtne zveze v Tržiču v prostorih g. Ruecha. Udeležba je bila zadovoljiva vzlic temu, da je mnogo obrtnikov bilo zadržanih pri drugih sestankih, ki so se vršili isti dan. Ob pol 10. uri je otvoril predsednik g. Popov občni zbor in prešel na dnevni red in nato podal predsedniško poročilo, s katerega je bilo razvidno, da je zveza vršila svojo nalogo kakor ji velevala program. Poročilo tajnika kakor blagajnika je bilo izčrpno in za delovanje zveze pohvalno. Po poročilih odbornikov se je razvila debata, v kateri se je marsikatera pametna misel pretresla. Pred volitvami novega odbora je bil občni zbor za kratko prekinjen, nakar se je volilo po listkih predsednika kakor ostale odbornike. Skoro enoglasno je bil izvoljen za predsednika g. Joško Toporiš za podpredsednika pa g. Popov. Ostali odborniki so: Andrej Markič, Ivan Valjavec, Joško Sitar, Martin Slapar. Pri zadnji točki dnevnega reda je zastopnik centrale JOZ pojasneval na razna vprašanja strokovnega značaja. Končno je g. Sitar predlagal resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta in jo priobčujemo na drugem mestu.

Obrtna zveza v Tržiču je zadnji čas pred občnim zborom delovala v splošnem dobro, le nekateri člani pri njej niso poznali zadostne discipline in vsled tega storili korake ob priliki ustavljanja kandidatnih listin, ki niso bili v skladu s programom organizacije same. Razumljivo je, da se o priliki občinskih volitev razvnamejo politične žilce pri posameznih občanih in vsled tega pride do ojestreje debata med posamezniki in da celo pristaši ene politične stranke niso istega naziranja glede sestave kandidatne liste, a eno pa vendar vseeno ni dopustno, da se zataji program svoje organizacije in drvi za politično nasprotnimi kandidati samo vsled osebne simpatije. Radi takega pregreška so člani Obrtne zveze v Tržiču poklicali na odgovor pet članov bivšega odbora in na zahtevo tajništva Jug. Obrt. zveze v Ljubljani izključili iz organizacije g. Golmayerja.

Novice za obrtnike.

Les za tovarne v Grčiji se je pričel zadnje čase precej izvažati iz naše države. Natančnejša pojasnila o kupcih in dimenzijah lesa so interesantom na upogled v Trg. in obrtni zbornici.

Elektrika v službi kovinske obrti. Zadnje čase se je elektrika nadomestila tudi v kovinskih obrti. S pomočjo toplote, ki jo proizvaja elektrika se topi železo, kuri ognjišče,

reže železo itd. Kdor se zanima za novo iznajdbo, naj se obrne v Maribor na naslov: g. K. Tiefengruber, kjer dobi vsa potrebna pojasnila o cenah in dobavi tozadevnih aparatov.

Minister pošte in telegraja je odobril kredit 700.000 Din. za popravilo telefonskih linij v Sloveniji.

Letošnja žetev bo znašala po poročilih ameriškanskih gospodarskih krogov 20% manj kakor lansko leto.

Osebná dohodnina se izterjava zadnje čase po celi Sloveniji. Ni ga obrtnika, ki bi ne tarnal o preveliki odmeri dohodninskega davka, oziroma o krivičnem postopanju pri določevanju dohodkov. Da se davkoplačevalcem olajša ugotovitev, od katerih dohodkov jim je dohodnina predpisana, je trgovski list v Ljubljani prinesel tabelo z vzgledi, kako se davek preračunava, kar prinašamo na drugem mestu.

Kredit za dovršitev započelih železniških prog je dovoljen v znesku 110 milijonov dinarjev ministrstvu saobračaja v Beogradu.

Uvoz češkega piva v našo državo je skoro popolnoma zastal vsled previsoke uvozne carine in pa vsled valutarnih razmer.

Zgradba železniške proge Kočevje-Moravice je v polnem teku, kar je precejšnja zasluga našega rojaka ministra Sušnika. Zamenjava tovornih listov še ni ukinjena in morajo še nadalje zamenjavati strankam tovarne liste prejšnje emisije.

100.000 brezposelnih delavcev je v naši kraljevini na podlagi podatkov ministrstva za socialno politiko. Vzrok brezposelnosti je v prvi vrsti pomanjkanje gotovine in ne zadostna carinska zaščita domače industrije in obrti.

Materijal za enoten obrtni red se zbira v Beogradu pri ministrstvu tegovine in industrije. Predlog zakona bo še letoš predložen.

Inozemec obrtnik dobi v naši državi obrtni list le pod pogojem, da priloži med drugim pravico bivanja v dotičnem kraju, v katerem namerava izvrševati obrt.

Hiša v šestih urah je postavil arhitekt Föster v Budimpešti. Stavba je obsegala 2 sobe, kuhinjo in druge pritikline. Hiša obstoji z dvojnih železnih plošč, med katerimi se nahaja izolirana masa. Od znotraj in od zunaj so zidovi obljepljeni s kitom, pobarvanim z oljnatimi barvami. Taka hiša velja 3000 švicarskih frankov.

Izplačilo državnih dobav. Direkcija državnih železnic v Subotici je razposlala vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam v naši državi nastopno okrožnico: »Dogaja se, da se posamezne tvrdke pritožujejo, češ, da se jim računi za državne dobave ali za izvršeno delo ne izplačujejo takoj, kakor je to običajno pri privatnih podjetjih. Prosim Vas, da dobavnikom iz Vašega področja sporočite, da se pri direkciji državnih železnic v Subotici enako kakor pri ostalih državnih oblastvih ne morejo izplačila nakazati v par minutah po vložitvi računa, ampak se more šele po predpisanem administrativnem postopanju blagajni naročiti, da izplača likvidirani znesek. Direkcija si prizadeva, da vsa opravičena izplačila čimprej izvrši, vendar se pa dogaja, da dobavniki in podjetniki nikakor nočejo razumeti, da se ne sme nobeno izplačilo nakazati, dokler se račun po obstoječih predpisih ne odobri, in večkrat prosijo, naj se jim računi pospešno izplačujejo. Kadar se njihovi prošnji nikakor ne more ugoditi, se pritožujejo pri posameznih oddelkih predstojnikih ali pri višjih oblastvih, dasi se po obstoječih zakonskih predpisih poslovanje pri odobravanju računov nikakor ne sme izenostavljati. Pogosto se tudi dogaja, da se posamezniki pritožujejo, ne da bi potrpeali par dni, ki se rabijo za likvidacijo računa. Dobavitelji in podjetniki bi morali vedeti, da se tudi z intervencijo ne more noben račun na predpisan način likvidirati pred potekom dvajsetih dni po izročitvi. Primeri pa se tudi, da dobavitelji in podjetniki sami zakrivijo zamudo pri izplačilu računov, ker ne vložijo povodom izročitve blaga tudi vseh listin, ki so potrebne za likvidacijo računa. Dogaja se, da izroče blago, na primer temu ali onemu skladišču, račun pa pošljejo posebej, na primer bla-

gajni, direkciji ali kakemu direkcijskemu oddelku, dočim se mora račun predložiti istemu uradu, kateremu se izroči blago, ker je le na ta način mogoče, da se poslovanje za likvidacijo računa še istega dne prične. V nasprotnem primeru se mora ponovno dopisovati z uradom, ki je blago prejel, in večkrat tudi šele zahtevati posamezne listine od dobavitelja ali podjetnika. Zaradi tega prosi subotiška direkcija državnih železnic za objavo: 1.) da je treba račune istočasno s predajo blaga izročiti onemu uradu, ki dobavljeno blago sprejme; 2.) da traja procedura za izplačilo računa dvajset dni in 3.) da se pred potekom tega roka ne dopuščajo osebne intervencije za pospešitev izplačila pri posameznih referenčnih direkcije, ker se bo v vseh bodočih pogodbah dan izplačila računa pogodbeno določil.

Pred znižanjem davkov v Avstriji. Zadnje poročilo avstrijskega generalnega komisarja dr. Zimmermana, ki v smislu mirovne pogodbe vrši kot zastopnik Zveze narodov kontrolo nad avstrijskim državnim gospodarstvom, je v toliko zanimivo, da zahteva generalni komisar kljub temu, da so državni dohodki nazadovali, za okrepitev narodnega in valutarnega prometnega davka in znižanje posebne dohodnine. Avstrija je pred nedavnim časom že maksimirala celokupno davčno obremenitev podjetij zvezani javni računodaji na način, ki daleko presega ono mejo, s katero bi bili pri nas zadovoljni, ako bi jo dosegli. Kljub temu je generalni komisar avstrijski prepričan, da je tudi znižana obremenitev preobčutna in da jo je treba primerno omiliti, ako se noče ravno popolnoma uničiti onih podjetij, ki so največjega pomena za uspešen razvoj gospodarskega življenja. Pri nas imamo sedaj na krmilu ministra finance, ki prav dobro pozna prekomerno obremenitev javnih računodajev zvezanih podjetij. Ako bo presojal položaj popolnoma objektivno, ne bo mgel priti d drugega zaključka, kakor je prišel avstrijski generalni minister in bo ob prvi priliki zposloval, da se bo položaj vsaj nekoliko omilil. Njegovi pozornosti priporočamo tudi sedanjo dohodninsko lestvico, ki je istotako preobčutna in davek na poslovni prmet, ki je nujno potreben noveliranja in znižanja. Ako bi naša vlada proti pričakovanju iz lastnega nagiba ne prišla do prepričanja, da je

glede navedenih davčnih vrst potrebna kreditna reforma, potem bomo mogli le blagrovati avstrijsko narodno gospodarstvo, da ne stoji pod kuratelo tak vplivnega faktorja tudi naše gospodarstvo, kakor je generalni komisar kot zastopnik Zveze narodov.

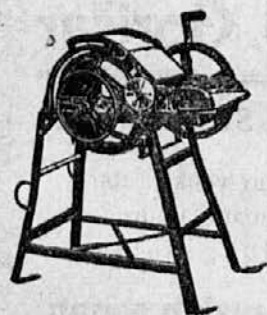
Mednarodni poštni tarif. S 1. oktobrom stopi v veljavo mednarodni dogovor poštne zvez o znižanju dsedanje pisemske tarife za 50%.

Za znižane pristojbin pri kolkovanju menic. Glasom zakona o faksah in pristojbinah se po tarifni postavki 31 pobira od vseh vrst menic ne glede na to ali so izdane v državi ali v inozemstvu, predpisana taksa. Očigled današnjemu nepovoljnemu stanju gospodarstva in denarni krizi so imenovane postavke za sedanje razmere preobčutne, katere obremenjujejo že itak težak položaj trgovskega stanu, kateri plačuje poleg direktnih in indirektnih davkov tudi vsake n občutne avtonomne doklade, katere znašajo samo v Ljubljani preko 300% pribitka na občno pirdobnino. Vsled navedenih dejstev je trgovski gremij v Ljubljani zaprosil trgovsko in obrtniško zbornico, da intervenira na pristojnem mestu, da se pri bodoči reviziji taksnega zakona znižajo tudi postavke pristojbin pri kolkovanju menic ter slednjič, da se vsako pokvarjeno menico na zahtevo stranke tudi zamenja, kar je bilo do sedaj izključeno.

Prepoved uporabe žigov z avstrijsko ali ogrsko krono ali grbov. Po naročilu ministrstva trgovine in industrije V. Št. 10.959 z dne 6. 8. 1924 je ministrstvo trgovine in industrije, oddelek Ljubljana, z odlokom št. 5180 z dne 22. 8. 1924 prepovedalo v okolišju ljubljanske in mariborske oblasti uporabo vseh žigov, znakov in varstvenih znamk domačih tvornic, ki se poslužujejo v svojih znakih avstrijske ali ogrske krone ali grbov.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vsled obolesti urednika je izostala septemberska številka. Kot odškodnina za eno številko izide decemberska številka v večjem obsegu.

Stroj cefra in odvijala žimo in volno!

Izdelovatelj:

Fran Simon, Vrhnika

Priporočamo
tvrdko

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7, blizu Prešernovega spomenika
tov. zaloga najboljših šivalnih strojev, svetovne znamke „GRITZNER“ in „ADLER“ za rodbinsko in obrtno rabo. — Bogata zaloga vseh potrebščin za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, galanterijskega, modnega in toaletnega blaga na

VELIKO IN MALO!

Postrežba točna!

••

Cene ugodne!

Gonilna jermena

specijalnega in vegetabilnega stroja za pogon vseh vrst obratov in strojev, dalje okroglo in zvito jermenje za šivalne stroje, skobelnike in motorna kolesa. Šivalne in vezalne jermence, mast in vosek za jermene nudi za promptno dobava in po nizkih cenah

INDUS d. d., LJUBLJANA

— za industrijo usnja in usnjatih izdelkov —

Ustanov. l. 1879. Telefon št. 553.

KLJUČAVNIČARSTVO

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 14.

se priporoča za naročila novih valčnih zastorov (rolet) in solčnih plahit ter za popravilo istih. — Stalna zaloga vseh potrebščin za rolete in solčne plahite, raznovrstnih štedilnikov in vseh potrebščin za stavbe. — Izvršuje vsa ključavničarska dela in popravila. — Avtogeno varenje.

Točna postrežba!

Zmerne cene!

„SVETLA“ D. D.

LJUBLJANA

Največja izbira vsakovrstnega elektrotehničnega materijala.

GENERALNO ZASTOPSTVO
TOVARN:

Velika in stalna zaloga vseh vrst električnih žič, žarnic, telefonskih aparatov, lestencev i. t. d.

Hackethal, Hannover: žice, kabel. - H. Jacobi & Co., Wien: elektr. zvonci in telefon. - Dr. Ing. Schneider & Co., Frankfurt a/M.: svetilke. Ringsdorf Werke, Mehlem a/R.: krtalice za motore. - Elektra, Bregenz in drug: likalniki, kuhlalniki, plošče, električne peči.

Zaloga avtomobilskega materijala, kakor plaščev polnogumijastih obročev i. dr.

Cene vsled dviganja tečaja dinarja znatno znižane!

Odvetnik

DR. IVAN STANOVNIK

uljudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 7, I. nadstr.

(Hiša Vzajemne posojilnice.)

VOZI BREZ BENCINA!

Adoptiraj tvoj AVIO ali STABILNI MOTOR z
Hag-Generatorjem.

JUGO-HAG LJUBLJANA
Bohoričeva ul. 24

KURI Z DOMAČIM OGLJEM!!!

Vse vrste bakrene posode

za kuhinje, lonce, ponve i. t. d. izdeluje
zopet kakor v predvojnem času tvrdka

„JUGOMETALIJA“ splošna kovinarska industrija v Ljubljani
Kolodvorska ulica 18.-4. Telefon 729.

TVRDKA

F. in J. Goričar

„PRI IVANKI“

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

ima vedno veliko izbiro
raznega manufakturnega
in modnega blaga

po zelo nizkih cenah.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Račun pošt. ček. urada za Slovenijo št. 11.945
v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: Celje, Djakovo, Novisad, Maribor,
Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled.

Ljubljana

Miklošičeva c. 10

(v lastni palači vis-a-vis hotela „Union“)

Amerikanski oddelek:

DIREKTNE ZVEZE Z AMERIŠKIMI BANKAMI.

Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk
DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE.

Kapital in rezerve skupno nad Din. 15,000.000.—, vloge nad Din. 125,000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednoté, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

ALOJZIJ PAVSCHIN

LJUBLJANA, Wolfova ulica.

ZALOGA STEKLA IN
PORCELANA, STEKLA
ZA URE, UMIVALNIKE IN
KUHINJSKE GARNITURE
IN VSE V TO STROKO
SPADAJOČE PREDMETE

Stavbno
podjetje

Ivan Ogrin

Ljubljana

Gruberjevo nabrežje 8.

Prevzema vsa zidarska in
druga stavbna dela.
Izvršuje razne načrte in pro-
račune.
Izdaja strokovna mnenja.

Primerno nizke cene.
Delo solidno. Delo solidno.

Telefon št. 426

SVEČARNA

J. KOPAČ & Co.

Ljubljana, Celovška cesta št. 90.

Proizvaja in izdeluje voščene sveče za
oltarje, voščene zvitke, svečice za božič-
na drevesca, nagrobne lučice „Fortuna“
ter raznovrstne sveče za hišno rabo,
„Stearin“ - sveče (stearinske sveče),
„Adria“ - sveče (kompozicijske sveče),
„Gloria“ - sveče.

Prodaja tudi: vse vrste kadila, parafina,
stearina in carnauba-voska.

Kupuje: čebelni vosek in suhe satine
po najvišjih dnevnih cenah.

Strojno mizarstvo

Trink & Bernik

Linhartova ulica 1

Kleparstvo

Korn T.

Ljubljana, Poljanska c. 8.

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigoric

Pisma:

ŽEBLJARSKA ZADRUGA,
Kropa (Slovenija)

Žebli za normalne in ozkotirne železnice.
Žebli za ladje, črni ali pocinkani. — Žebli
za zgradbe, les itd. — Žebli za čevlje. —
Spojke za odre in prage. — Spojke za ladje
in splave. — Železne brane. — Kljuge za
podobe, zid, cevi, žlebove itd. — Vijaki z
maticami. — Podložne pločice. — Maticice.
Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode,
pločevino, kolesa itd. — Vijačni čepi. — Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki
po vzorcih in risbah najceneje. — Ilustrovani
ceniki na razpolago.

Brzjavke:

ZADRUGA KROPA
Telef. int.: PODNART 2

REMEC - CO.

Ljubljana - SHS

Kersnikova ulica šte. 7

Prej:

I. BAHOVEC nasled.

Tovarna na

DUPLICI

pri Kamniku

STOLARSTVO

UPOGNJENO POHIŠTVO.

Prešani furniri za stole in mizarstvo
PARKETI REZANI LESInterurb. telefon: pisarna: Ljubljana 266,
tovarna: Kamnik 4.Telegrami: Ljubljana Ingenieur Remec,
Kamnik REMEC - CO.**PAPIR**PISMENI, URADNI
RISALNI, OVOJNI**KNJIGE**POSLOVNE, ŠOLSKE
NOTEZE, ŠOLSKE ZVEZKE**UMETNIŠKE RAZGLEDNICE**

in drugo

kupite najbolje v papirni trgovini
IVAN GAJŠEK, Ljubljana

Sv. Petra c. št. 2.

KNJIGOVEZNICA, KARTONAŽA IN
GALANTERIJA**MIROSLAV BIVIC**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29

se priporoča slavnemu občinstvu
ter p. n. tvrdkam za cenj. naročila
vseh v to stroko spadajočih del.**VELIKA ZALOGA ŠOLSKIH MAP,
NOTEZOV IN BLOKOV.**

Cene nizke! Postrežba točna! Delo solidno!

Stroji za šivanje iz najboljših tovarn
izgotovljeno moško obleko
zalogo klobukov
in drugo manufakturno blago

Cene zmerne! Cene zmerne!

Vedno v zalogi pri

L. REBOLJ

Kranj št. 24

Pri meni kupljenim strojem jamčim 10 let.

STROJNO MIZARSTVO

Peter Bizjakv Spodnji Šiški, Gosposv. cesta 136
prevzema vsa v mizarstvo stroko spada-
joča dela, zlasti stavbeno mizarstvo.Cene primerne. Delo solidno.
Postrežba točna.**Obrtno kreditna zadruga v Ljubljani**

r. z. z. n. z.

v Ljubljani Pražakova ulica št. 3sprejema hranilne vloge, daje posojila na zastave, odstopne
računov, eskomptira menice itd.**Staro lito železo**

kupujejo v vsaki množini

Strojne tovarne in livarne d. d.
v Ljubljani.**Vzajemna zavarovalnica**
v Ljubljanije edini slovenski zavarovalni
zavod, ki zavaruje proti po-
žarnim škodam poslopja, pre-
mičnine in poljske pridelke.
Sprejema življenska zavaro-
vanja v vseh kombinacijah.**OBRTNIKI!**

Najvarnejše vlagate vaš denar v pupilarnem zavodu

Hranilnici kmečkih občin v LjubljaniDunajska cesta št. 38
v hiši Zadrुžne zvezeHranilnica kmečkih občin obrestuje hranilne vloge po najvišji meri in sprejema vložne
knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar ter se obrestovanje ne prekine. Hranilnica
kmečkih občin v Ljubljani je pupilarno varen zavod, v katerega nalagajo kr. sodišča
denar mladoletnih. Njeno poslovanje je pod nadzorstvom posebnega komisarja kot za-
stopnika pokrajinske uprave v Ljubljani. — Posojila daje na zemljišča, občinam in korp-
racijam na amortizacijo.